

YTY/Antti Aarnio

6.5.2013

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Kirjeenne 11.3.2013; VM079:00/2012

Lausunto metropolialueen esiselvityksestä

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

Esiselvityksen loppuraportti on huolella tehty ja tuo hyvin esille metropolialueen erityispiirteet, erityisesti asumisen ja liikkumisen osalta.

STTK on korostanut vuosia metropolialueella vallitsevia asumiseen ja liikkumiseen liittyviä ongelmia. Olemme tämän takia selvitysmiesten kanssa samaa mieltä siitä, että metropolialueen kunnilla on oltava yhteinen näkemys siitä, miten maankäytön, asumisen ja palvelutoiminnan keinoin edistetään uusien asukkaiden integroitumista elinympäristöönsä ja erityisesti suomalaiseen työelämään.

Metropolialueella asumisen hintataso on niin korkea, että se on yksi keskeisistä esteistä työvoiman saannille. Asumiskustannusten korkea taso estää työvoiman luonnollista muuttoliikettä niin metropolialueelle kuin alueen sisälläkin.

Asuntojen hintataso ja riittämätön vuokra-asuntotuotanto on seudun kasvun ja kilpailukyvyn este. Tulevaisuudessa kaupungistuminen ja runsas muuttamien jatkuvat, joten riittävälle asuntotuotannolle on luotava edellytykset. Nykyisellään alueen kunnat toteuttavat maa- ja tonttipolitiikkaa omien linjaustensa mukaisesti. Mikään taho ei kannu vastuuta riittävästä asuntotuotannosta koko seudun näkökulmasta.

• *mikä tai mitkä vaihtoehtoisista malleista vastaavat metropolialueen erityisiin haasteisiin parhaiten aina 2030-luvulle saakka?*

YTY/Antti Aarnio

6.5.2013

STTK:n mielestä suurimmat haasteet liittyvät maankäytön, asumisen ja liikenteen järjestämiseen metropolialueella, ja näiden haasteiden ratkaiseminen on oltava metropoliratkaisun keskeinen tavoite.

Vaihtoehto 1 (suurkunnat ja sopimusyhteistyö) loisi järjestelmän jossa muodostettaisiin kaksi suurkuntaa. Vaikka kuntien olisi tehtävä yhteistyötä lakisääteisen metropolikaavan luomiseksi, lähtökohtaisesti muu yhteistyö jäisi vapaaehtoisuuden varaan. Riskinä voisi olla, että kaksi suurkuntaa kävisi nykyisenlaista kilpailua hyvin toimeentulevista asukkaista. Metropolikaavassa voitaisiin joutua tyytymään kompromisseihin, eikä seudun kokonaisuus olisi riittävän vahvaa.

Vaihtoehdossa II luotaisiin metropolihallinto, joka laatisi ja hyväksyisi oikeusvaikutteisen metropolikaavan, joka taas ohjaisi kuntien kaavoitusta. Mutta onko ohjausvaikutus riittävän voimakas ongelmien ratkaisemiseksi?

Vaihtoehdossa kaksi on erittäin hyvää se, että valtiolle siirrettäisiin päätösvaltaa seudun liikennehankkeiden toteutuksesta, ajoituksesta sekä rahoituksesta. Myös perustettava väylärahasto auttaisi liikennehankkeiden toteutuksessa.

Jos erilaisia suurkuntamalleja ei saada toteutettua, maankäytön suunnittelu, joukkoliikenne ja asuminen vaativat erittäin voimakasta seudullista ratkaisuvalltaa. Tällöin olisi otettava käyttöön vahva metropolihallinto, joka päättää seudun yhtenäisestä maapolitiikasta ja toteuttamisen keinoista.

• *mikä tai mitkä vaihtoehtoisista malleista olisivat tarkoituksenmukaisia toteuttaa metropolialueen kokonaisedun näkökulmasta?*

STTK yhtyy selvityshenkilöiden näkemykseen kahdesta päävaihtoehdosta, sekä kuntaperusteinen että metropolihallintopainotteinen malli mahdollistavat oikein toteutettuna haasteiden ratkaisemisen.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Mikko Mäenpää
puheenjohtaja

Leila Kostainen
pääsihteeri